

VERSLAG ACTIVITEITEN 2024 BOND VAN VOLKSTUINDERS

1. Inleiding

Dit verslag geeft een terugblik van alle activiteiten 2024 binnen de Bond van Volkstuinders.

2. Onderhandelingen nieuwe huurcontracten

De gemeente Amsterdam is eigenaar en verhuurder van de grond van 27 van de 29 Bondstuinparken. De, voor ieder tuinpark afzonderlijke, huurcontracten tussen gemeente en Bond zijn echter allemaal verlopen; sommige al vele jaren. Onze onderhandelingen hierover hebben in 2021 geleid tot het tekenen van 'Gezamenlijke uitgangspunten' waaronder de afspraak tot oprichting van een beheerfonds t.b.v. het onderhoud van de volkstuinparken. De bedoeling was om vervolgens voortvarend op 1 juli 2022 tot nieuwe huurafspraken te komen. Het mocht niet zo zijn. De gemeente heeft in november 2022 de gesprekken tijdelijk stopgezet omdat ze eerst wilden nagaan bij welke gemeentelijke dienst de volkstuinparken moesten worden ondergebracht.

Pas in oktober 2024 zijn, na veel aandringen vanuit onze vereniging, de gesprekken over de huurcontracten hervat. Begin december heeft de gemeente vervolgens een concept-huurovereenkomst overlegd. In deze huurovereenkomst was echter weinig terug te vinden van de adviezen en standpunten van de projectgroep Huurcontracten welke, tot de stopzetting in november 2022, al het nodige voorwerk had verricht. Ook een uitleg waarom er werd afgeweken van de adviezen, werd tot nog toe niet gegeven. Dus opnieuw: wordt vervolgd.

De huurcontracten van de andere 2 tuinparken (De Molenaar in gemeente Landsmeer en Water-Land in Almere) eindigen beide op 31 december 2026. Het behoeft geen verdere uitleg dat we hopen dat deze onderhandelingen vlotter gaan verlopen.

3. Achterstallige betalingen van onderhoudsbijdragen

Waar in 2023 het ontzettend veel moeite kostte inclusief het dreigen met een kort geding, om de gemeente Amsterdam zo ver te krijgen om de afspraak uit 2021 tot betaling van een bedrag van 3 jaartermijnen x 35.000 aan achterstallige onderhoudsbijdragen na te komen, is dit het afgelopen jaar geruisloos verlopen. De jaartermijn 2024 van 35.000 is betaald en doorgestort aan de betreffende tien tuinparken. Nog zes termijnen te gaan (2025-2030).

4. Beheerfonds Bond van Volkstuinders en meerjarenonderhoudsplan

In opvolging van de afspraken met de gemeente Amsterdam, heeft de bondsvergadering (Algemene Ledenvergadering van de Bond van Volkstuinders) in december 2023 ingestemd met de oprichting

van het Beheerfonds. Vanuit dit fonds ontvangen 27 afdelingen¹ jaarlijkse een onderhoudsbijdrage ten behoeve van het onderhoud van hun park. Hiervoor wordt (sinds juli 2022) bij tuinders een extra bedrag per m2 grondhuur eigen tuin geheven. De bijdrage uit het Beheerfonds is m.n. bedoeld om het beheer en onderhoud te financieren van die delen van het tuinpark die door de verbeterde toegankelijkheid intensiever worden gebruikt door buurtbewoners en andere bezoekers zoals b.v. algemeen groen, speeltuintjes, paden, bruggen en poorten.

Eind 2024 is het Beheerfonds geëvalueerd en de bondsvergadering heeft besloten om de werkwijze bij de verdeling van het beschikbare budget ongewijzigd voort te zetten. Belangrijk onderdeel daarbij is het jaarlijks actualiseren van het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) door de tuinparken en verantwoording afleggen aan de eigen leden en de Commissie Beheerfonds over het onderhoud en beheer van het park.

5. Herziening Statuten en Reglementen – Actief tuinieren

In 2024 is de projectleider Herziening Statuten en Reglementen gestart. Haar opdracht is om de huidige 62 pagina's aan regels te verbeteren voor o.a. wat betreft vindbaarheid, leesbaarheid, eenduidigheid en positief taalgebruik. Daarnaast wordt er gewerkt aan een inhoudelijke aanpassing en modernisering van een aantal zogenaamde beleidsrijke onderwerpen: Bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen bond en afdelingen, hoe gaan we binnen onze vereniging om met geschillen en conflicten, hoe om te gaan met voorkeursrechten van partners en kinderen, ledeninzet, actief tuinieren, integer bestuur en veiligheid/gezondheid/milieu.

In de bondsvergadering in december 2024 stond als eerste het beleidsrijke onderwerp Actief tuinieren geagendeerd voor besluitvorming. Naast de inzet van leden voor het collectief (algemeen werk) is besloten om 'actief tuinieren' als één van onze uitgangspunten op te nemen. Dit betekent dat tuinders niet alleen hun tuin goed onderhouden maar dat ze ook *zelf* tuinieren. Zoals het bij een tennisvereniging niet de bedoeling is om een baan te reserveren en vervolgens niet op te dagen, zo horen leden geen tuin bezet te houden wanneer ze bijna nooit op de tuin zijn en zelf niet tuinieren (natuurlijk met uitzondering van ziekte of fysieke beperking).

6. Lokale belastingen

Een aanzienlijk deel van de jaarlijkse contributie van de tuinders wordt besteed aan het betalen van lokale belastingen en heffingen van gemeente en waterschap. Een, niet per se vrolijk makend, unicum is de gemeente Ouder-Amstel. Deze gemeente legt, als enige gemeente in Nederland, forensenbelasting op aan volkstuinders wanneer deze tuinders niet in deze gemeente wonen. Het betreft de tuinparken Dijkzicht, Ons Lustoord, Nieuwe Vredelust en (niet-bondspark) De Federatie met bijna 800 tuinders. De gemeente legt deze belasting al enkele jaren op maar tot nog toe bleef het bedrag beperkt. Begin 2024 ontvingen alle tuinders een aanslag met de eerste van een reeks aangekondigde verhogingen. Ruim 400 tuinders hebben bezwaar gemaakt en de bond daarbij gemachtigd om verdere juridische stappen te zetten.

7. De Groene Kern

Onder de naam 'De Groene Kern' hebben de tuinparken Dijkzicht, Ons Lustoord, Nieuw Vredelust en (niet-bondspark) De Federatie zich verenigd om gezamenlijk op te trekken rond de plannen voor woningbouw van het gebied De Nieuwe Kern. De plannen zoals deze nu op tafel liggen zouden tot gevolg hebben dat tuinpark Nieuw Vredelust in zijn geheel en een deel van Ons Lustoord zouden moeten verdwijnen; dit terwijl er andere alternatieven zijn. Op de website www.degroenekern.nl staat hierover informatie voor tuinders en andere geïnteresseerden.

¹ Alle tuinparken met uitzondering van de afdelingen Water-Land en De Molenaar. Deze twee parken hebben respectievelijk de gemeente Almere en de gemeente Landsmeer als verhuurder en hebben daarom ook niet te maken met de Amsterdamse huurverhoging van de prive-tuinen.

Daarbij is gekozen voor een tweesporenbeleid: aan de ene kant wordt er vol ingezet om bezwaar te maken tegen de nieuwbouwplannen daar waar mogelijk en realistisch, aan de andere kant wordt meegedacht over de herinrichting van het gebied. Dit tweesporenbeleid is kenbaar gemaakt aan de gemeente Amsterdam (als verhuurder van de tuinparken) en de gemeente Ouder-Amstel (de gemeente waarin de tuinparken liggen).

Wat het tweede spoor betreft: De gemeente Amsterdam heeft de tuinparken uitgenodigd voor een co-creatieproces over de herinrichting van het gebied. Vele tuinders hebben meegewerkt en meegedacht rond de thema's van de herinrichting (doorgaande recreatieve fietsroute, publiek toegankelijke functies van de tuinparken, parkeren en nieuwe locatie voor tuinen). Op 15 februari 2024 is het resultaat aangeboden aan de gemeente Amsterdam. Het co-creatie rapport is zowel door de gemeente Amsterdam als de gemeente Ouder-Amstel positief ontvangen. In de verdere gesprekken geldt het co-creatie rapport als belangrijk document om op voort te bouwen.

Helaas was het ook nodig om het eerste spoor te bewandelen: In aanloop naar het definitief worden van de grootschalige nieuwbouwplannen zijn er plannen gepresenteerd om tijdelijke woningen te realiseren. Hier hebben we bezwaar tegen gemaakt. Uiteraard hebben we begrip voor de noodzaak om woningen te bouwen; we hebben echter al eerder aangegeven dat dit kan zonder verlies van tuinen, goedkoper en met behoud van groen. Er is daarmee een goed alternatief voorhanden en de gemeente heeft nog niet aan kunnen geven waarom ze tot nog toe afzien van dit meer dan volwaardige alternatief.

8. AVVN

De Bond van Volkstuinders is lid van de landelijke volkstuinorganisatie de AVVN. In 2024 hebben de leden van de AVVN in een bijzondere Algemene Ledenvergadering en op voorstel van het bestuur van de AVVN besloten om de gehele werkorganisatie onder te brengen bij een externe organisatie. Daarmee werd afscheid genomen van de medewerkers van de AVVN en het eigen kantoor in Utrecht. De eerdere insteek van de BvV blijft gelijk: om tot een heldere scheiding te komen tussen het op nationaal niveau behartigen van de belangen van de aangesloten volkstuinorganisaties aan de ene kant en de dienstverlening aan de andere kant.

9. AVVN Keurmerk Samen Natuurlijk Tuinieren

Het Keurmerk Natuurlijk Tuinieren bestond in 2024 25 jaar en in de loop van deze 25 jaar hebben 19 van de 29 bondstuinparken het keurmerk gehaald. Het keurmerk is van grote invloed geweest op de kennis van en bewustzijn over deze manier van tuinieren. Een aantal jaren geleden, vlak voor Covid, heeft de AVVN stappen gezet om het keurmerk te actualiseren; de focus is meer en meer gericht op Samen, Duurzaamheid, Biodiversiteit.

In een Praktijkbijeenkomst eind september zijn alle bondstuinparken-zonder-keurmerk geïnformeerd over de nieuwe werkwijze. In de overgangsfase in zomer 2024 heeft volkstuinpark De Bongerd het Keurmerk met vlag en wimpel gehaald; een feestelijke gebeurtenis voor het tuinpark dat in 2024 ook nog eens honderd jaar bestond. Volkstuinpark Sloterdijkmeer zal komend jaar het traject afronden; de verwachting is dat zij in zomer 2025 het Keurmerk-certificaat aan de hekken mogen timmeren. Vanaf november 2024 hebben voor het nieuwe keurmerktraject afdelingsbestuurders van Tuinpark Osdorp en Ons Lustoord elk een commitmentovereenkomst getekend, samen met een bondsbestuurder en de AVVN. Zij starten voorjaar 2025 daadwerkelijk met het behalen van het nieuwe keurmerk, op de nieuwe wijze en met de nieuwe beoordelingscriteria.

10. Leden, inschrijvingen en uitschrijvingen, wachtlijsten

In 2024 hebben zich 1592 nieuwe aspirant-leden ingeschreven en zijn er 1374 aspirant-leden uitgeschreven. Vergelijk

2023: 1691 inschrijvingen en 1023 uitschrijvingen

2022: 1388 inschrijvingen en 1253 uitschrijvingen
2021: 1930 inschrijvingen en 1066 uitschrijvingen
2020: 2926 inschrijvingen en 758 uitschrijvingen
Op 31 december 2023 stonden 7412 aspirant-leden ingeschreven bij de Bond.

In 2024 zijn 347 tuinen opgezegd en van tuinder gewisseld (vergelijk 2023: 301 | 2022: 274 | 2021: 271 | 2020: 319 | 2019: 356). NB. Dit betreft ook tuinders die doorschuiven naar een andere tuin. Er zijn dus iets minder tuinen vrijgekomen voor nieuwe tuinders.

Uit deze cijfers blijkt dat de behoefte aan een tuin en aan tuinieren onverminderd groot is. Het is daarom belangrijk om te zorgen dat er bij nieuwbouwplannen niet alleen sportvoorzieningen e.d. worden ingetekend maar ook plekken waar mensen kunnen volkstuinieren en om ons continue sterk te maken voor het behoud van onze volkstuinten.

11. Communicatie

Het Informatiepunt is begin 2025 in de lucht gegaan. Op dit digitale informatiepunt komt de bondsinformatie te staan voor afdelingsbesturen en afdelingscommissies, zoals documenten die nodig zijn bij opzegging en toewijzing van tuinen, handleidingen, besturenbrieven, archief bondsvergaderingen.

Vroegop magazine is in 2024 tweemaal verschenen (Thema's 'Biodiversiteit' en 'Actieve tuinders'); ook de Vroegop nieuwsbrief is een aantal keren verstuurd aan alle leden en aspirant-leden.

12. Bijeenkomsten, workshops, trainingen

In 2024 is de Workshop 'Slagvaardig en integer besturen' 4 maal verzorgd door een externe workshopleider. Aan het einde van het seizoen is op tuinpark Kweeklust een terugkomdag georganiseerd voor alle deelnemende afdelingsbestuurders van de voorafgaande workshops. Met de invoering van de Wet Bestuur Toezicht Rechtspersonen is 2021 is nog nadrukkelijker dan voorheen 'goed bestuur' essentieel. Centraal bij deze workshop staan gedeelde en herkenbare praktijksituaties waar afdelingsbestuurders mee te maken krijgen zoals collegiaal besturen, transparantie bij toewijzing van tuinen, agressie op de tuin. Zeer leerzaam bovendien om ervaringen met collega-bestuurders te delen.

Verdere bijeenkomsten

Februari	Bijeenkomst Verkoop Tuinen t.b.v. bestuursleden en coördinatoren 'Verkoop tuinen'
	Bijeenkomst Nutstuinen
April	Reanimeren en gebruik AED
Juni	Praktijkbijeenkomst Tuincommissies
Juli	Bijeenkomsten (2x) over Meerjarenonderhoudsplan
September	Bijeenkomst penningmeesters
	Werkuren via Mijn Tuin
	Introductie nieuwe tuinparkbestuurders
	Bijeenkomst Keurmerk Natuurlijk Tuinieren
Oktober	Brainstorm 750 jaar Amsterdam
November	Bijeenkomsten (2x) Instructie Gebruik AFAS

13. Organisatie - Bestuur, bondcommissies en bondsbureau

Net zoals op alle tuinparken drijven ook het bondsbestuur en de bondscommissies op de vrijwillige tijd, inzet en motivatie van tuinders. Daarnaast heeft de vereniging een aantal betaalde medewerkers op het bondsbureau.

Bestuur Bond van Volkstuinders - per 31 december 2024

Henk Gossink	voorzitter bondsbestuur en tuinder Sloterdijkmeer
Theo Mondij	penningmeester bondsbestuur en tuinder Buikslotermeer
Annemieke Timmerman	secretaris bondsbestuur, portefeuillehouder Groen en tuinder Wijkergouw
Monique Hollenkamp	algemeen bondsbestuurslid en tuinder Nut en Genoegen
Nikola Eltink	algemeen bondsbestuurslid en tuinder De Bretten
Pancras Pouw	algemeen bondsbestuurslid en tuinder De Groote Braak

Wijzigingen 2024 bestuur

Eric van der Putten is in de bondsvergadering van juni 2024 teruggetreden uit het bondsbestuur. Monique Hollenkamp heeft in de periode juni – december het voorzitterschap op zich genomen. Henk Gossink en Pancras Pouw zijn in de bondsvergadering van december 2024 benoemd in het bestuur; Henk als voorzitter. Theo Mondij is herbenoemd als penningmeester.

Bondscommissies – per 31 december 2024**Financiële commissie**

Ralf Grevelink	tuinder De Eendracht
Roel Wessels	tuinder Ons Buiten
Rachid Handich	tuinder De Bretten

Tuchtcommissie

Maarten Kox	voorzitter en tuinder Ons Buiten
Monique Jansen	secretaris en tuinder Waterland
Edo Polak	tuinder Eigen Hof
Jeep de Jong	tuinder Sloterdijkmeer
Georgine Bom	tuinder De Vijf Slagen
Josef Iping	tuinder De Bongerd

Commissie van Beroep

Lieke Beijlsmit	tuinder Klein Dantzig
Gonny Hendriksen-Neijssen	tuinder De Bongerd
Carolijn Winnubst	tuinder De Bongerd
Ron Limburg	tuinder Nut en Genoegen

Bondscommissie bouw

Jos van 't Walderveen	tuinder Kweeklust
Ben Beijaard	tuinder Tuinwijck
Bernard Kruitwagen	tuinder De Bongerd
Jaap Spoelder	tuinder Tuinwijck

Bondscommissie tuin

Bert Kuit	tuinder De Eendracht
Jasper Wiedeman	tuinder Nieuwe Levenskracht
Frank de Groot	tuinder Nut en Genoegen

Bondscommissie Ruimtelijke Ordening

Klaas Breunissen	tuinder Wijkergouw
Jan Stolte	tuinder Amstelglorie

Jack van Lieshout tuinder Nut en Genoegen

Commissie Beheerfonds

Klaas Breunissen	tuinder Wijkergouw
Gerrit Brunink	tuinder De Molen
Bert Talboo	tuinder De Bongerd

Commissie van Goede Diensten

Deze commissie is niet operationeel

Bondscommissie Milieu

Deze commissie is niet operationeel

Bondsbureau - per 31 december 2024

Er waren per 31 december 2024 negen betaalde medewerkers in vaste of tijdelijke dienst bij de Bond van Volkstuinders.

Afdeling Financien	3,5 fte
Afdeling Secretariaat	2,1 fte waarvan een aantal uren ingevuld door uitzendkracht
Afdeling Beleid	0,9 fte plus vacature voor 24 uur
Project Herziening Statuten	0,3 fte

Het bondsbureau

- Draagt zorg voor de centrale ledenadministratie (inschrijven en uitschrijven van leden en aspirant-leden, inning van de contributie).
- Ondersteunt de afdelingsbesturen van de tuinparken bij een aantal praktische zaken o.a. financiële administratie en opstellen jaarrekeningen, aanvragen van vereiste vergunningen (kapvergunning, horecavergunning), afhandeling van schades, afhandeling van overdracht tuinen, conflictbeheersing, etc.
- Ondersteunt het bondsbestuur en de bondscommissies bij de belangenbehartiging en de uitvoering van beleid en werkzaamheden.
- Beantwoordt vragen van (aspirant)leden en afdelingsbesturen.